

مقدمه

کوهنوردی شامل فیلی چیزها می شود ، مثل صعود ارتفاعات بلند ، مشاهده منظره های وسیع پاناروما و تجربه زندگی در طبیعت ، برای فیلی ها کوهنوردی به معنی تحقق بشیدن به رویاهای دوران کودکی است و فرصتی است تا از طریق آن با سختی ها و مشکلات دست و پنجه نرم کنند . ماجراها و رازهای زیادی در کوه در انتظار ما هستند و زندگی ما در کوه در ارتباط با هموردان خودمان است . فعالیتهای کوهنوردی ، موقعیتی را برای ما مهیا می کند تا فارغ از ممروده زندگی مدرن امروزی ، چیزهایی را درباره خودمان بیاموزیم .

خانم مانی سپهر را تمامی اعضاء گروه می شناسند ، ایشان علیرغم اینکه در صعودهای بلند نیز شرکت می کند ، همواره برنامه های ایرانگردی را در برنامه کاری خود دارد و این بار به اتفاق سی و یک نفر از اعضاء عازم استان گلستان شدند تا بازدیدی داشته باشند از قلعه موران و جنگلهای افراخته . آنچه شما خواننده عزیز مطالعه می فرمائید فاصله ای است از سفر سه روزه این گروه ، امید است که کم و کاستی های نگارش را به دیره اغماض بنگرید .

پنجشنبه ۲ آبان ۸۷

سرپرست برنامه ساعت تجمع در میدان سپاه شهرستان کرج را ۱۷۰۰ اعلام کرده بود و علیرغم تأکید بر این موضع متأسفانه تعدادی از هم‌نوردان با تأخیر مراجعه کرده و ساعت ۱۷/۴۵ با یک دستگاه اتوبوس شهری شهاب مربوط به شرکت وامد شهیار مرکت کردیم . با توجه به ترافیک سنگین پایان هفته ، در پل فردیس توقف نموده و خانمها فرزانه ثقفی ، عاطفه ثقفی ، نرگس کریمی و ابتداء شهرک اکباتان تهران آقای شهاب داربوی را نیز سوار نمودیم . اتوبان کرج به تهران را به سفتی پشت سر نهادیم و مسیر جاده فیروزکوه را جهت ادامه راه انتخاب نموده تا کمتر با مشکل ترافیک مواجه شویم .

ساعت ۲۰/۴۰ جهت ادای نماز مغرب و عشاء و فرید در شهر بومهن توقف کردیم ، بعد از مرکت ، دوستان دافل اتوبوس شاه را فورند و پس از یک گفتگوی و مزاج بسیار صمیمانه به فواب آرامی رفتند .
با عنایت به اینکه عازم منطقه رامیان در استان گلستان می باشیم بر فود لازم میدانیم توضیحاتی در مورد این شهر به اطلاع شما عزیزان برسانم .

رامیان

رامیان با تاریخی کهن سر زمینی محصور در میان کوههای البرز شرقی با چشمه ساران ، آبشارها و جویبارهای متعدد و دارای جنگل ها و چشم اندازهای زیبای طبیعی است . این سرزمین در طول تاریخ توجه بسیاری از امراى فارس ، ترک ، مغول و عرب را به خود جلب کرده است . در مورد وجه تسمیه رامیان نظرات مختلفی وجود دارد . بنا به نظر گروهی در هزاره اول و دوم قبل از میلاد اقوامی در ۲ کیلومتری رامیان به نام کهنه رامیان زندگی می کرده اند . این اقوام «آرامیان» نامیده می شدند که مردمانی سامی نژاد از اهالی بابل واقع در بین النهرین بوده اند . در تاریخ مشیرالدوله مهاجرت این قوم را از نواحی شمالی دانسته اند که به مرور حرف «آ» از کلمه آرامیان حذف و به رامیان تبدیل شده است .
گروهی نیز عقیده دارند با توجه به اینکه رامیان در مسیر جاده ابریشم قرار داشته و کاروان ها از میان این سرزمین می گشتند آن را هیرکانیا یا راهمیان یا راه میانه گفته اند .

جاده رامیان به علت اینکه مقداری از آن (اوره کانیه « جرجان ») به طرف (قومس « شاهرود ») می رفته آن راه کالسکه رو بوده و سهل العبورترین جاده هیرکانیا محسوب می شده است و نسبت به جاده کاروانی « کرتوی کتول » که به خاطر پیچ های متعدد و دوری ، « راه کرانه » نامیده می شد از موقعیت ویژه ای برخوردار بود . امروزه قسمتی از جاده

کاروانی چند هزار ساله رامیان در دامنه های شمال شرقی (دروازه جرجان) و شمال غربی (دوازه استرآباد) باقی مانده است . رامیان در زمان اسکندر به نام « رومیان » و در دوره سلوکیان با نام « لابوس » خوانده می شده است . مورخین یونانی و ارمنی قبل از میلاد نیز رامیان را به نام لابوس می خواندند . کلمه لابوس از لیوس به معنای موقعیت گرفته شده است و به دلیل اینکه رامیان موقعیت سوق الجیشی و استراتژیکی خاصی داشته لابوس نامیده شده است .

اولین اقوامی که در این منطقه زندگی کرده اند « تپورها » بوده اند که به خاطر قدرت جسمانی و اندام تنومندشان به این نام خوانده می شدند و آنان در سفال سازی سرآمد زمان خود بوده و فلز را نیز می شناخته اند . امروزه سفالهای مربوط به این ادوار در تپه های باستانی رامیان به وفور قابل رویت است . بعد از ورود آریایی ها به این منطقه و ترکیب با تپورها نژاد « آریا مردی » یا « آمردها » به وجود آمد .

در سال ۲۳۰ قبل از میلاد اردوان یا اشک سوم موفق شد در محل رامیان فعلی در یک جنگ اعجاب انگیز قدرتمند ترین پادشاه سلوکی با سپاهی حدود ۶۰ هزار نفر را به مصالحه بکشاند و اقوام ساکن در رامیان را باید عامل اصلی این پیروزی به حساب آورد .

پادشاه اشکانی (اشک سوم - تیرداد) در ۲۰۰ قبل از میلاد وارد رامیان شد و مدتی با تپوره های کوهستان جنگید و قلعه ماران (دژتاکلی) را به عنوان پایتخت بیلاقی خویش برگزید .

در دوره حکومت ساسانیان گروهی از ترکان به شمال ایران (استان گلستان کنونی) حمله کردند و در نواحی شمال شرقی (محلی به نام ترک محله) وارد شدند . در زمان عمر خلیفه دوم و حمله به این نواحی بین این اقوام و مسلمین جنگهایی پدید آمد که به شکست سپاهیان اسلام منجر شد . در تاریخ طبری نام آن واقعه « بلند جر » آمده است (بلند جرنام گیاهی است با رشدی حدود ۳۰ تا ۷۰ سانتیمتر که در کوهها و کوهپایه ها می روید) . کوهی نیز هم اکنون با نام بلند جار در غرب رامیان مشرف بر شهر وجود دارد . ضمناً در قبرستانی بزرگی که در این ناحیه وجود دارد سنگ قبرهایی از سال ۲۰ و ۱۳۷ هجری موجود می باشد .

در دوره تیموریان ، تیمور و پسرش میرانشاه وارد رامیان شده و در قلعه ماران دو دژ به نامهای تیمور قلعه (قلعه تیمور گورکانی) و قلعه میرانشاه که امروزه به همین نام خوانده می شوند ساختند و نام « قلعه میران » از این پس مصطلح شد .

در اوایل حکومت صفویه گروهی از ترک های گرایلی به رهبری سلطان یتیم گرایلی وارد رامیان شدند . این گروه قزلباش از حامیان صفویه و جزو قوای شاهسون بودند که در سرکوب ازبکها نقش مهمی ایفا کردند .

در دوره زندیه ، حسینقلی خان قاجار قوانلو وارد رامیان شده و در قلعه سکونت نمود و از طوایف رامیانی جهت بسط حکومت خود استفاده نمود . طوایف ساکن در رامیان شامل : بای ، رجبلو ، کاغذلو ، صادقلو ، قوانلو ، یازرلو (که ترک هستند) می شوند .

جمعه ۳ آبان ۸۷

ساعت ۱۴/۱۵ بامداد وارد شهر علی آباد کتول در استان گلستان شدیم ، آقای علی رنجبر (راهنمای گروه ، همگی را به منزل دوست فهد آقای فیراله نیل برگی بردند . نماز صبح را آنجا ادا نمودیم و با پای گرم از ما پذیرایی شد و ساعت ۰۵/۲۵ به سمت رامیان حرکت کردیم .

ساعت ۰۶/۱۵ آقای فرهود سعیدی با آن منش و افلاق فوبش که شب گذشته دوستان را با موقعیت منطقه آشنا نموده بود همگی را به منزل مادرش هدایت کرده و با صبحانه آنهم سی و یک نفر دور سفره پذیرایی کرد .

ساعت ۰۷/۱۵ با اتوبوس تا روستای پا قلعه رفتیم . ساعت ۰۸/۱۰ که به پایان راه ماشین رو رسیدیم . تابلوی کوچه طبیعت (بهشت ۵) فوندنمایی می کرد . مسیری را که طی کردیم بسیار پر پیچ و خم بود و هر چه بالاتر می رفتیم در ارتفاع ۱۲۰۰ متر پیشم اندازه‌های زیبایی را رویت می کردیم .

پاقلعه

روستای پا قلعه از توابع بخش مرکزی شهرستان رامیان است که با مختصات جغرافیائی

۵۵ درجه و ۷ دقیقه طول شرقی و ۳۶ درجه و ۵۵ دقیقه عرض شمالی ، در ۱۰ کیلومتری جنوب غربی شهر رامیان و ۷۰ کیلومتری گرگان قرار دارد . این روستا از شمال شرقی به پل آرام ، از جنوب و غرب به ارتفاعات قلعه موران و از شمال غربی به منطقه تفریحی جامه شوران محدود می شود .

ارتفاع روستای کوهستانی پاقلعه از سطح دریا ۱۸۰ متر است و تحت تأثیر اقلیم کوهستانی زمستانهای سرد و تابستان معتدل دارد . میانگین بارندگی سالانه روستا ۴۸۴ میلی متر گزارش شده است .

آثار باقی مانده از شهر تاریخی همیشه و قلعه ماران در ۳ کیلومتری روستا از قدمت و تاریخ کهن این منطقه حکایت دارد . این قلعه در زمان تیرداد اشکانی ساخته شده و پایتخت دوم اشکانیان بوده است . نام این روستا ، پیش از انقلاب ۵۷ « سازمان قاسم خان مقصدلو » بوده است . بعد از انقلاب و تا سرشماری سال ۷۵ « اسلام آباد فندرسک » نامیده می شده است ، پس از آن به « پا قلعه » تغییر نام داده است ، غلت این نامگذاری را استقرار روستا در پایین قلعه موران دانسته اند .

مردم روستای پا قلعه به زبان معروف به استرآبادی سخن می گویند ، مسلمان و پیرو مذهب شیعه جعفری هستند . بر اساس نتایج سرشماری سال ۷۵ روستای پا قلعه ۳۴۶ نفر جمعیت داشته است که در سال ۸۵ به ۲۳۸ نفر کاهش یافته است . اقتصاد روستا بر پایه ی فعالیتهای زراعی ، دامداری ، باغداری و امور خدماتی و تولید صنایع دستی استوار شده است .

کشت آبی و دیم در روستا رواج دارد و محصولات عمده زراعی آن شامل گندم ، جو ، خیار ، گوجه فرنگی و لوبیا است . مهم ترین محصولات باغی روستا گردو ، آلو ترش ، به و ازگیل می باشد . دامداری در روستای پاقلعه رونق دارد و گوشت ، پشم و انواع فرآورده های لبنی مانند شیر ، پنیر و ماست از محصولات دامی آن است . مردم روستا به ویژه زنان در کنار فعالیتهای زراعی به تولید انواع صنایع دستی مانند قالی ، قالیچه ، گلیم ، نمده ، چادرشب و دستمال نیز می پردازند . روستای کوهستانی پاقلعه در شیب ملایمی استقرار یافته است .

خانه های روستاییان عموماً در ی کیا دو طبقه با سقف شیروانی و دیوارهای گل اندود ساخته شده اند . از طبقه زیرین به عنوان انباری استفاده می شود و طبقه دوم برای سکونت خانوار روستایی است . مصالح به کار رفته در ساخت بناهای قدیمی از گل ، خشت و چوب است . در ساخت خانه های جدید از مصالح سیمان ، آجر ، گچ ، تیر آهن ، ورق گالوانیزه و مانند آن استفاده می شود .

روستای
پا قلعه

ارتفاعات غربی و جنوبی روستا با جنگلهای انبوهی از درختان سوزنی برگ و ذخیره گاه جنگلی از زیباترین جاذبه های طبیعی روستای پاقلعه محسوب می شوند . قطع درختان منطقه حفاظت شده ممنوع است . از مکانهای تفریحی و تفرجگاهی اطراف روستا میتوان به منطقه تفریحی جامه شوران و اطراف سرسبز چشمه های پرآب سرگل و چشمه پشمکی اشاره کرد . در فاصله ۵ کیلومتری جنوب شهر رامیان در مسیر روستای پاقلعه و در میان جنگل های انبوه پهن برگ ، استخر طبیعی گل رامیان قرار دارد . این استخر بیضی شکل با طول ۹۰ متر ، عرض ۸۰ متر و عمق ۴۴ تا ۸۰ متر چشم اندازی بسیار زیبا و رویایی دارد . آب این استخر طبیعی از چشمه های جوشان تأمین می شود و هر ساله ، گردشگران بسیاری را به سوی خود جلب می کند .

بعد از گزارش بیهوگرافی منطقه ، آقای سیرایی همچون صعود های قبلی بساطش را پهن کرد و با نرمش های تکنیکی و اصولی ، شادابی و نشاط فاصی را به گروه بخشیدند . حرکت در جنگل آنهم در فصل پائیز بسیار لذت بخش است ، برای تمامی گروه مسیر تازگی داشت و مداوم عکس برداری می کردند و نهایت در ساعت ۱۱/۴۲ به دشت بالای پا قلعه رسیدیم .

با رسیدن به محل استراحت زیراندازها پهن شد و سفره های غذا مهیا ، با دیدن غذاهای متنوع دیگر مجال ایستادن نبود باید بر سر هر سفره چمباتمه می زدیم و این مس هموردی را به دیگران نیز منتقل کرد . . .

قلعه موران

کوه قلعه موران (ماران) به ارتفاع ۲۵۳۰ متر از سطح دریا به فاصله ی ۱۲ کیلومتر از رامیان و ۳۲ کیلومتر از شهرستان گنبد کاووس از مرتفع ترین کوههای منطقه است که بالای کوه مسطح و مرتفع ، چشم انداز جالب و دل انگیز و منطقه بیلاقی است .

این کوه دارای چشمه های آب فراوان در مسیر و بالای کوه می باشد که مورد استفاده کوهنوردان و دامداران قرار می گیرد . در قسمت بالای کوه چاه های گندم سوخته امیر خان سردار ، برادر محمد زمان خان که سردار زمان فتحعلی شاه قاجار وجود دارد که اکنون به نام گندم سوخته می گویند و سابقه تاریخی منطقه محسوب می شود .

قلعه موران از امتداد رشته کوههای البرز شرقی و نیمه جنگلی و سرچشمه رودهای جادره - خاک پیرزن - قره چای - پشمکی می باشد .

جبهه های صعود :

☉ سید کلاته - جامه شوران - قلعه

☉ شش آب - پاقلعه - قلعه

☉ شش آب - پاقلعه - سرگل - قلعه

☉ خان ببین - شیرآباد - پشمکی - قلعه

☉ علی آباد - زرین گل - سیاه رودبار - خاک پیرزن - قلعه می باشد .

مسیرهای اول و دوم دسترسی بیشتری دارند ، خصوصاً مسیر سید کلاته - قلعه دارای پناهگاه کوهنوردی است که ۳۰۰ متر از زمین اهدایی مرحوم مشهدی نور حسن مجنی از دامداران منطقه می باشد ، مرحوم در زمان حیات همیشه پذیرای کوهنوردان در کلبه (آرام) محقر خود شده و گرما بخش دل کوهنوردان بوده و به همت کوهنوردان به مساحت ۷۰ متر برای استفاده ی عموم و یاد بود آن مرحوم ساخته شده است .

جان پناه به فاصله ی ۳ ساعت در شب مانی و استفاده از طبیعت زیبای منطقه مورد استفاده کوهنوردان می باشد زمان صعود از مبداء حرکت تا قلعه ۷ ساعت رسیدن حوالی ظهر به مبداء صعود بهترین نوع اجرای برنامه و استفاده از طبیعت بیلاقی می تواند باشد .

پوشش جنگلی منطقه نیاز به استفاده از راهنمایی محلی برای صعود به قلعه موران را به همراه دارد . کوه قلعه ماران دیواره های سنگی آهکی حدوداً به ارتفاع ۱۵۰ متر دارای قابلیت صعود فنی برای سنگ نوردان می باشد ، فاصله رامیان به سید کلاته ۶ کیلومتر و ارتفاع سید کلاته ۳۰۰ متر از سطح دریا .

ساعت ۱۴:۰۰ با هماهنگی بین سرپرست فانج سپهر و راهنما آقای رنجبر گروه آماده برگشت شد و با طی مسیر به مدت ۲ ساعت ۱۵ دقیقه (۱۶/۱۵) به روستای پاقلعه و از آنجا با اتوبوس به شهر رامیان منزل آقای سعیدی (۱۷/۰۵)

رسیدیم . همنوردان کوله های خود را جمع و جور کردند و از آنجا که جمعی علاقه مند شب مانی در چادر را داشتند ساعت ۱۸/۰۷ به مقصد شیرآباد حرکت کردیم .

آقای رنجبر که در منطقه از محبوبیت خاصی برخوردار بود کوهنوردان را به منزل دوستش (ساعت ۱۹:۰۰) دعوت کردند تا شب را آنجا بمانیم . بعد از خوردن شام ، با جنب و جوشی که در بین گروه ماگم بود ساعت ۲۰/۴۵ تعداد یازده نفر از کوهنوردان از روستا بیرون زدند و راهی جنگل شدند ، آقای امسان شیخ مسینی با صدای بسیار دلنشینش و فانم مریم مکام زاده با هنر نی نوازی که نظیرش

در گروه ، ساعتها ما را میفکوب کرده بودند و فراموش کرده بودیم که ساعت ۵ صبح گروه عازم است . با این حال ساعت ۰۰:۳۵ بامداد به منزل بازگشتیم تا پس از استراحتی کوتاه روز دیگری را با امید به موفقیت آغاز کنیم .

شنبه ۴ آبان ۸۷

ساعت ۰۵/۱۵ بامداد بیدار باش زده شد و همگی آماده شدند و بدون معطلی به ممل پارک اتوبوس آمدند ، اما از بد شانسی باتری اتوبوس خالی شده بود و در روستا آنهم صبح زود فانه به فانه به دنبال تراکتور گشتیم و پس از باتری به باتری کردن ، ساعت ۷/۱۰ به سمت روستای افراخته حرکت کردیم . برای رسیدن به روستا وارد جاده اصلی گرگان به آزادشهر شده و به سمت عرب حرکت کردیم ، ۵ کیلومتر مانده به شهر علی آباد کتول سمت چپ به سمت زرین گل و بعد روستای شیرین گل ادامه مسیر دادیم .

تمامی مسیر تا رسیدن به تابلوی افراخته آسفالتی می باشد و ساعت ۷/۵۰ از اتوبوس پیاده شده با دو دستگاه وانت نیسان تا پایان راه فاکس رفتیم . ساعت ۸/۱۰ که رسیدیم دوستان سفره های رنگین خود را باز کردند و صبحانه مفصلی را نوش جان نمودند . برای رسیدن به ارتفاعات افراخته راه زیادی در پیش بود که ساعت ۹/۵۰ حرکت را آغاز کردیم .

ساعت ۱۰/۱۲ در ارتفاع ۲۳۰۰ متری معروف به منطقه ساغر تپه به مدت ۱۰ دقیقه استراحت کرده و راهی شدیم .

افراخته

روستای افراخته از توابع بخش مرکزی شهرستان علی آباد ، با مختصات جغرافیایی ۵۴ درجه و ۵۸ دقیقه طول شرقی و ۳۶ درجه و ۴۸ دقیقه عرض شمالی در ۳۲ کیلومتری جنوب شرقی شهر علی آباد و در ۷۲ کیلومتری گرگان قرار دارد .

این روستای کوهستانی در ارتفاع ۱۵۵۰ متری از سطح دریا قرار گرفته است و تحت تأثیر اقلیم کوهستانی ، زمستانهای سرد و تابستانهای معتدل دارد . میانگین بارندگی سالانه آن ۵۸۴ میلی متر گزارش شده است .

رودخانه افراخته در جنوب روستا جریان دارد . آب و هوای معتدل و اراضی حاصلخیز همراه با کوش های روستاییان تأثیر فراوانی در شکل گیری و ماندگاری این روستا داشته است . چاه سنگی و باستانی پیرآلا در ۲ کیلومتری روستا ، گورستان گبری و حمام قدیمی روستا ، بیانگر قدمت کهن این روستا می باشد .

مردم روستای افراخته به زبان فارسی سخن می گویند ، مسلمان و پیرو مذهب شیعه جعفری هستند . بر اساس نتایج سرشماری سال ۱۳۷۵ ، روستای

افراخته ۱۴۵ نفر جمعیت داشته است که در سال ۱۳۸۵ به ۲۵۱ نفر افزایش یافته است . درآمد اکثر مردم روستای افراخته از فعالیتهای زراعی ، باغداری و دامداری تأمین می شود ، گروهی نیز در بخش خدمات و صنایع دستی اشتغال دارند .

گندم ، جو ، یونجه ، ارزن ، پیاز ، لوبیا چیتی و سیب زمینی از مهم ترین محصولات زراعی روستاست . به دلیل شرایط مساعد اقلیمی ، باغداری رونق نسبی دارد . کشت و جمع آوری گیاه دارویی گل گاوزبان از دیگر فعالیتهای زراعی روستاییان محسوب می شود . پرورش زنبور عسل و تولید عسل در روستا رواج دارد . محصولات عمده دامی این روستا عبارتند از : فرآورده های لبنی ، گوشت و پشم گوسفند .

مردم روستای افراخته به ویژه زنان ضمن همکاری در فعالیتهای زراعی ، با تولید صنایع دستی متنوع ، نقش مهمی در افزایش درآمد و تأمین هزینه های خانوار دارند . روستای کوهپایه ای افراخته بافت مسکونی نسبتاً متراکمی دارد و در شیبی ملایم استقرار یافته است .

کالبد و شکل خانه های روستا از نوع فعالیت و معیشت ساکنین آنها تأثیر پذیرفته است . سقف خانه ها ، عموماً شیروانی است و دیوارها با گل اندود شده اند . مصالح به کار رفته در ساخت بناهای قدیمی از گل ، سنگ ، خشت ، آجر و چوب است . در ساخت خانه های جدید از مصالح سیمان ، گچ ، تیرآهن و مانند آن نیز استفاده می شود . ارتفاعات پیرامون روستای افراخته که از جنگل های انبوه درختان پهن برگ پوشیده شده ، زیباترین مناظر طبیعی را به نمایش می گذارند .

کوه تکیانو با ارتفاع ۲۹۰۱ متر در ۷ کیلومتری جنوب روستا ، از جلوه های طبیعی بسیار زیبای روستاست . در فاصله نیم کیلومتری روستا ، یکی از جنگل های کمیاب درختان سرخدار (از گونه های نادر جنگلی) در وسعت ۲۴۰ هکتار محفوظ

مانده است . چشم انداز جنگلهای سرخدار ، زیبایی سواحل رودخانه افراخته ، یخچالهای طبیعی در ۳ کیلومتری روستا ، چشمه های آب معدنی نزدیک روستا و همچنین آبشارهای طبیعی بسیار زیبایی که از بلندای ۳۰۰ تا ۲۵۰۰ متری ارتفاعات پیرامون روستا سرازیر می شوند ، فضای بسیار مناسبی برای دیدار گردشگران ایجاد کرده اند . تنوع رنگها ، هوای دلپذیر ، آواز خوش پرندگان و زمزمه جریان آن بر روی سنگها ، پردیس کوچکی در اطراف روستای افراخته پدید آورده اند که تماشاگران را به حیرت و امیدارد .

خانه های قدیمی و پراکنده روستا ، گورستان قدیم گبری ، حمام قدیمی روستا معروف به کهنه حمام و همچنین چاه سنگی کهن پیرآلا در فاصله ۲ کیلومتری روستا با عمق ۱۰۰ متر و دهانه ۸ متر از جاذبه های تاریخی روستا به شمار می آیند . مردم روستای افراخته در اعیاد مذهبی قربان ، فطر و غدیر به جشن و سرور می پردازند و در ایام محرم و وفات ائمه به سوگ می نشینند . مردم این روستا مراسم ملی عید نوروز ، چهارشنبه سوری ، سیزده بدر و شب یلدا را نیز گرمی می دارند . مراسم ختنه سوران ، عروسی های سنتی ، سحر خوانی و افطاریهای گروهی ماه رمضان و عزاداری به شیوه سنتی در ایام محرم از دیگر آیین ها و سنتهای مردم این روستاست .

چهار بیتی خوانی ، نوازندگی نی ، دوتار و شمشاد از دیگر مراسم متداول در جشن ها و عروسی های روستاست . مردم روستا به ویژه جوانان ، در اوقات بیکاری و فراغت به انجام انواع بازی های محلی کشتی ، چوب بازی (چیلک بازی) ، چرخونک چوبی (گردو بازی) ، درنا بازی (مخصوص بانوان) ، ریگ بازی ، تک (تیله بازی) ، هفت سنگ و اشتر قد بازی (نوعی بازی با توپ) می پردازند .

استفاده از پوشاک محلی در این روستا معمول است ، مردان روستا از کت و شلوار ، جلیقه و کلاه پشمی استفاده می کنند . زنان نیز ، پیراهن های بلند ، پیژامه و جلیقه بر تن می کنند و بر روی روسری معمولاً ، پوشش دیگری به سبک زنان عشایر می بندند . لباس زنان در جشن ها و مراسم عروسی روستا ، با انواع زیورآلات و پولک های رنگی زیبا تزئین می شود .

صنایع دستی روستای افراخته عبارتند از : قالی ، چادر شب ، سفره پارچه ای ، دستمال ، نمد مالی ، چوخا ، ساق پیچ پشمی ، تور پستی (کوله پستی) و انواع وسایل چوبی مانند قاشق ، لگن ، سطل و خیش چوبی و « دوره » (مخزنی چوبی برای گرفتن کره از ماست) .

از انواع غذاهای محلی این روستا می توان به انواع آش ، آبگوشت ، کباب و انواع خورش و نان محلی اشاره کرد .
عسل طبیعی درختی و انواع مواد لبنی مانند شیر ، ماست ، کره ، پنیر همراه با انواع صنایع دستی از سوغاتی های روستا محسوب می شوند . این روستا از طریق شهرهای علی آباد و گرگان قابل دسترسی است و جاده ای مناسب و آسفالت دارد .

در طول مسیر از میوه های درختان همچون زرشک و ازگیل نیز بهره بردیم تا اینکه ساعت ۱۴/۱۵ برای صرف نهار توقف نمودیم .

ساعت ۱۵/۲۵ یا علی گویان راه را ادامه دادیم و ساعت ۱۶:۰۰ به روستای پُلّی علیا رسیدیم . مدود بیست دقیقه معطل شدیم تا یکی از وانت ها بیاید و چون تأخیر داشت همگی با یک وانت (راهی ابتداء جاده آسفالت شده شدیم .
ساعت ۱۷/۱۰ به اتوبوس رسیدیم و مسیر برگشت را در پیش گرفتیم ، همچون برنامه های قبلی میبایست دفتر این سفر را نیز می بستیم لذا با امید به فداوند و رومی شاد و فرخ از اجرای موفقیت آمیز برنامه ساعت ۳/۴۰ بامداد روز شنبه ۵ آبان ۸۷ به شهرستان کرچ رسیدیم .

آرزومند سعادت تمام کوهنوردان ایران سرافراز

یاسین خلیل آبادی

منابع :

کتاب راهنمای مازندران

کتاب گرگان نامه اثر ذبیح اله مسیعی

سایت اینترنتی مجمع کوهنوردان مرفه ۱ ی ایران

وبلاگ گروه کوهنوردی آی تک